

Tarihçi İbrahim Hakkı Konyalı'dan Dinlediklerim

1968 veya 1969 yılı idi. İstanbul'da Mustafa Polat "Hocam" dedi **"İbrahim Hakkı Konyalı'nın çok zengin bir kütüphanesi var. Kendisi yaşlı, çoluk çocuğu da yok. Eğer münasip görürseniz, beraber ziyaret edelim. Belki bu arada kütüphanesini Yeni Asya Gazetesi için almaya muvaffak oluruz."** Ben de, "Peki" dedim. Bir akşam, Mustafa Polat ve Harun Keleş ile birlikte İbrahim Hakkı Konyalı'nın evine gittik. Evi Boğaziçi'nde denize nazır çok mükemmel bir villa idi. Bizi izzet ve ikram ile karşıladı.

Mustafa Polat *"Mehmet Kırkinci benim hocamdır. Erzurum'dan teşrif ediyor. Sizi görmek arzu etti."* dedi. İbrahim Hakkı Konyalı da: **"Tanıştığımıza çok memnun oldum. Ben Erzurum'u Konya kadar severim. Onun tarihini yazdım. Evliyalar yatağı bir şehir. İnsanı mert, misafirperver ve samimidir."** dedi. sonra sohbetimizin bir yerinde, **"Doğrusu ben Nur Talebelerini çok severim. Fakat bunların içinde Mustafa Polat'ın yeri daha başkadır."** dediğinde kendisine:

"Nur Talebelerini neden çok seviyorsunuz?" diye sordum.

"Nur Talebelerinden tanıdığım her gencin bir fazilet örneği olduğunu, ibadetine fevkalade dikkat ettiğini görüyorum. Bu yaşımda bunların bu hâllerine doğrusu gıpta ediyorum. Bunlar memleketin maddî ve manevî kurtuluşuna, terakki ve tealisine çalışan fedakâr mücahitlerdir." diye cevap verdi.

"Peki Mustafa Polat'a olan bu farklı teveccühünüz neden?" diye sordum.

"Cenab-ı Hak buna öyle bir kabiliyet vermiş ki, genç olmasına rağmen bu Bab-ı Ali'de kalemiyle hakkı ve hakikati; iman ve Kur'an düşmanlarına karşı en güzel bir şekilde müdafaaya çalışıyor. Ayrıca zatında mütevazı ve güzel bir ahlaka da sahip bir insan. Yakın bir tarihte Bab-ı Ali'de parmakla gösterilen, sayılan ve sevilen bir yazar olacaktır." dedi.

"Üstad Bediüzzaman'ı nasıl tanıdınız?" diye sordum.

"Üstad İstanbul'a ilk geldiğinde ben üniversite son sınıf talebesiydim. Hocalarımızdan biri de Şeyhül-İslâm Mustafa Sabri Efendi idi. O bize bir gün ders esnasında:

"Çocuklar; Şarkt'an bir Alim İstanbul'a geldi. Bu zat ulum-u akliye

ve nakliyede engin ve zengin bir ilme sahip olmakla beraber, müstesna bir istidat ve kabiliyete de haizdir.”

dedi ve onunla mutlaka görüşmemizi tavsiye etti. Hocamızın Bediüzzaman hakkındaki bu sözleri bizim merakımızı tahrik etti. Biz de o muhterem zatı Şekerci Hanı'nda ziyaret ettik ve birkaç kez sohbetlerinde bulunduk.

“O sohbetlerde Üstadımızın en çok dikkatinizi çeken ve takdir ettiğiniz yönleri nelerdi?” diye sordum.

“Estağfurullah, bütün İstanbul ulemasının takdir edip, beğenip, baş tacı ettiği ve kendisine Bediüzzaman lakabını verdiği bir zat hakkında ben ne söyleyebilirim. Üstad ender rastlanan bir fikir ve aksiyon adamıydı. Onu bütün cepheleriyle anlatmaya benim imkanım yoktur. Fakat istikbalde erbab-ı kalem mahir insanlar onu inşaallah bütün yönleriyle anlatacaklardır.” dedi ve şunu ilâve etti:

“Üstad'ın İstanbul'a ikinci gelişinde nazarı dikkatimi çeken bir hususu anlatmak isterim. O zaman ben genç bir gazeteci idim. Üstad muktezayı hâle mutabakatta çok maharetli idi. Herkesin seviyesine göre konuşur ve davranırdı.”

Sonra şu misalleri verdi.

“İstanbul'da isyan eden kırk bin hamala karşı tesirli bir nutuk irad etti ve bu nutku ile hamalları isyandan vazgeçirerek itaat etmelerini sağladı. İşte burada asıl mahareti şu idi: Hamallık mesleğini o kadar sevdirek izah etti ki, biz bile içimizden '*Keşke biz de hamal olsaydık.*' diye geçirdik.”

Meclis reisi Mecdî Beyi ziyaretinde biz de gazeteci olarak yanında bulunduk. Mecdî Beyle o kadar yüksek bir seviyede konuşma yaptı ki, Bediüzzaman'a muhatap olmak için *“Keşke biz de Mecdî Bey'in seviyesinde olsaydık.”* dedik.

"31 Mart hadisesinde isyan eden sekiz tabur askeri, onların halet-i ruhiyesine muvafık olarak yaptığı konuşma ile itaate getirdi ve böylece büyük bir musibetin önünü aldı."

İbrahim Hakkı Bey bu misalleri verdikten sonra:

"Size Üstad'la ilgili bir hatıra daha anlatayım." dedi ve onun misafirlere karşı gösterdiği nezakete hayran kaldığını ifade ederek şu olayı anlattı:

"Türkistanlı meşhur seyyah, büyük bir İslâm alimi ve mücahidi olan Abdurreşid İbrahim¹ Daru'l-Hilafet olan İstanbul'a geldiğinde Bediüzzaman Hazretlerine misafir olmuştur. Abdurreşid Bey, çok iri yarı, baba yiğit biri idi. Yemesi, içmesi fevkalade idi. Üstad ise az yer, üç bardaktan fazla çay içmezdi. Abdurreşit İbrahim Bey tahminime göre yirmi bardaktan fazla çay içti. Üstad da onu yalnız bırakmadı. O çay içmeyi bitirinceye kadar Üstad da onunla beraber çay içti."

Ziyaretimiz son bulup ayrılırken ben kendisine ayrıca Erzurum Tarihi'ni yazdığından dolayı takdir ve teşekkürlerimi arz ettim.

Dipnotlar:

¹ Kendisi Türkistanlıdır. Ülkesinin insanlarını irşad için senelerce çalışmış, büyük gayretler sarfetmiş, daha sonra manevî bir işaretle aile fertlerini Türkistan'da bırakarak İstanbul'a gelmiş. İstanbul Ulemasıyla görüşmüş. Bediüzzaman Hazretlerini ziyaret etmiş ve Japonya'ya giderek vefatına kadar Çin ve Japonya'da İslâmiyeti anlatmış. O bölgelere İslâm'ı götüren ilk mürşit olmuş. Türbesi Kore'dedir.